

National Testing Agency

Question Paper Name :	Shiksha Acharya M Ed 12th March 2026 Shift 3
Subject Name :	Shiksha Acharya M.Ed.
Creation Date :	2026-03-13 19:19:22
Duration :	90
Total Marks :	300
Display Marks:	Yes

Shiksha Acharya M.Ed.

Group Number :	1
Group Id :	432449179
Group Maximum Duration :	0
Group Minimum Duration :	90
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	300

Shiksha Acharya M.Ed.

Section Id :	432449273
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	75
Number of Questions to be attempted :	75
Section Marks :	300
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	432449648
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	No

Question Number : 1 Question Id : 43244920651 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

मनोविज्ञानस्य सा शाखा यत्र शिक्षणाधिगमस्य अध्ययनं भवति ?

- (1) संज्ञानात्मकं मनोविज्ञानम्
- (2) वयस्कमनोविज्ञानम्
- (3) अधिगममनोविज्ञानम्
- (4) शिक्षामनोविज्ञानम्

Options :

43244981101. 1
43244981102. 2
43244981103. 3
43244981104. 4

Question Number : 2 Question Id : 43244920652 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘आत्मनः अध्ययनम्’ इति मनोविज्ञानस्य अवधारणा कस्मिन् चरणे प्रदत्ता ?

- (1) तृतीय चरणे
- (2) प्रथमे चरणे
- (3) द्वितीय चरणे
- (4) अन्तिमे चरणे

Options :

43244981105. 1
43244981106. 2
43244981107. 3
43244981108. 4

Question Number : 3 Question Id : 43244920653 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधिगमस्य संयोजनवादस्य (कनेक्शनिज्म) सिद्धान्तस्य प्रतिपादकः कः ?

- (1) वाट्सनमहोदयः
- (2) पॉवलमहोदयः
- (3) थॉर्नडाइकमहोदयः
- (4) कोहलरमहोदयः

Options :

43244981109. 1
43244981110. 2
43244981111. 3
43244981112. 4

Question Number : 4 Question Id : 43244920654 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रकारसिद्धान्तः (टाइपथ्योरी) केन सम्बद्धः ?

- (1) बुद्ध्या
- (2) व्यक्तित्वेन
- (3) अधिगमेन
- (4) अभिप्रेरणया

Options :

43244981113. 1
43244981114. 2
43244981115. 3
43244981116. 4

Question Number : 5 Question Id : 43244920655 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

थर्स्टनमहोदयेन प्रतिपादितस्य बुद्धेः सिद्धान्तस्य नाम किम् ?

- (1) एककारकसिद्धान्तः
- (2) द्विकारकसिद्धान्तः
- (3) समूहकारकसिद्धान्तः
- (4) बहुकारकसिद्धान्तः

Options :

43244981117. 1
43244981118. 2
43244981119. 3
43244981120. 4

Question Number : 6 Question Id : 43244920656 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

किशोरावस्थाया आयुः भवति ?

- (1) जन्मतः 2 वर्षपर्यन्तम्
- (2) 20 वर्षात् उपरि
- (3) 13-19 वर्षपर्यन्तम्
- (4) 03-12 वर्षपर्यन्तम्

Options :

43244981121. 1
43244981122. 2
43244981123. 3
43244981124. 4

Question Number : 7 Question Id : 43244920657 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

'Mo' इदं कस्य लघुरूपम् अस्ति ?

- (1) मध्यमानस्य
- (2) मध्यांकमानस्य
- (3) मानकविचलनस्य
- (4) बहुलांकस्य

Options :

43244981125. 1
43244981126. 2
43244981127. 3
43244981128. 4

Question Number : 8 Question Id : 43244920658 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

मानसिक-अक्षमता (मेंटल रिटार्डेशन) इत्यस्याम् अतिगम्भीरावस्था (सिवियर) वैश्लरमहोदयानुसारं भवति –

- (1) 25 तं न्यूनम्
- (2) 25-39 पर्यन्तम्
- (3) 40-54 पर्यन्तम्
- (4) 55-69 पर्यन्तम्

Options :

43244981129. 1
43244981130. 2
43244981131. 3
43244981132. 4

Question Number : 9 Question Id : 43244920659 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्राकृतिक-अभिप्रेरणायाः अपरनाम किम् ?

- (1) कृत्रिमाभिप्रेरणा
- (2) बाह्याभिप्रेरणा
- (3) सरलाभिप्रेरणा
- (4) आन्तराभिप्रेरणा

Options :

43244981133. 1
43244981134. 2
43244981135. 3
43244981136. 4

Question Number : 10 Question Id : 43244920660 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

निम्न (Poor) मानसिकस्वास्थ्यस्य लक्षणम् अस्ति –

- (1) भावनात्मिका स्थिरता
- (2) परिवर्तितपरिस्थितौ उत्तमसमायोजनम्
- (3) भावनात्मकपरिपक्वता
- (4) उचितनिर्णयक्षमता

Options :

43244981137. 1
43244981138. 2
43244981139. 3
43244981140. 4

Question Number : 11 Question Id : 43244920661 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

माहेश्वरसूत्रे 'कपय्' इत्यस्य सूत्रसंख्या कति अस्ति ?

- (1) 6
- (2) 9
- (3) 12
- (4) 14

Options :

43244981141. 1
43244981142. 2
43244981143. 3
43244981144. 4

Question Number : 12 Question Id : 43244920662 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अक् प्रत्याहारे कति वर्णाः समागच्छन्ति ?

- (1) त्रयः
- (2) चत्वारः
- (3) पञ्च
- (4) सप्त

Options :

43244981145. 1
43244981146. 2
43244981147. 3
43244981148. 4

Question Number : 13 Question Id : 43244920663 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

'आद्गुणः' अनेन सूत्रेण भवति -

- (1) गुणसन्धिः
- (2) वृद्धिसन्धिः
- (3) अयादिसन्धिः
- (4) दीर्घसन्धिः

Options :

43244981149. 1
43244981150. 2
43244981151. 3
43244981152. 4

Question Number : 14 Question Id : 43244920664 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

भूतकालिकक्रियाप्रयोगे प्रत्ययः भवति ?

- (1) ल्यप्
- (2) शानच्
- (3) तृच्
- (4) क्तः

Options :

43244981153. 1
43244981154. 2
43244981155. 3
43244981156. 4

Question Number : 15 Question Id : 43244920665 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधिगोपम् इत्यस्मिन् पदे समासः भवति –

- (1) बहुब्रीहिः
- (2) अव्ययीभावः
- (3) नञ्
- (4) द्विगुः

Options :

43244981157. 1
43244981158. 2
43244981159. 3
43244981160. 4

Question Number : 16 Question Id : 43244920666 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

नर्त्तकी इत्यस्मिन् शब्दे कः प्रत्ययः ?

- (1) डीप्
- (2) डीष्
- (3) डीन्
- (4) तिप्

Options :

43244981161. 1
43244981162. 2
43244981163. 3
43244981164. 4

Question Number : 17 Question Id : 43244920667 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘लिख् + णिच्’ योगेन प्रयोगः भवति –

- (1) लिखति
- (2) लेखति
- (3) लेखयति
- (4) लिखन्ति

Options :

43244981165. 1
43244981166. 2
43244981167. 3
43244981168. 4

Question Number : 18 Question Id : 43244920668 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

पठ् + सन् योगेन किं भवति ?

- (1) पिपठिषति
- (2) पाठ्यते
- (3) पाठयति
- (4) पठिष्यते

Options :

43244981169. 1
43244981170. 2
43244981171. 3
43244981172. 4

Question Number : 19 Question Id : 43244920669 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘इषु-गमि-यमां छः’ इति सूत्रेण भवति –

- (1) जगाम
- (2) गमिष्यति
- (3) गम्यमाना
- (4) अगच्छत

Options :

43244981173. 1
43244981174. 2
43244981175. 3
43244981176. 4

Question Number : 20 Question Id : 43244920670 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘ग्रामं परितः देशे प्रतिराज्यं मार्गाः सन्ति’ वाक्येऽस्मिन् परितः योगे का विभक्तिः ?

- (1) प्रथमा
- (2) द्वितीया
- (3) सप्तमी
- (4) तिङ् विभक्तिः

Options :

43244981177. 1
43244981178. 2
43244981179. 3
43244981180. 4

Question Number : 21 Question Id : 43244920671 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

समग्रभारते संस्कृतस्य अध्यापनं भवति –

- (1) प्रथमभाषारूपेण
- (2) द्वितीयभाषारूपेण
- (3) तृतीयभाषारूपेण/अन्यभाषारूपेण
- (4) प्रथमतृतीयभाषारूपेण

Options :

43244981181. 1
43244981182. 2
43244981183. 3
43244981184. 4

Question Number : 22 Question Id : 43244920672 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

आगमनविधौ सर्वप्रथमं भवति –

- (1) नियमनिर्धारणम्
- (2) विश्लेषणम्
- (3) उदाहरणप्रदानम्
- (4) संश्लेषणम्

Options :

43244981185. 1
43244981186. 2
43244981187. 3
43244981188. 4

Question Number : 23 Question Id : 43244920673 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

चलचित्रं शिक्षणसहायकसंसाधनस्य किं रूपम् ?

- (1) दृश्यसंसाधनम्
- (2) दृश्यश्रव्यसंसाधनम्
- (3) श्रव्यसंसाधनम्
- (4) स्वनिर्मितसंसाधनम्

Options :

43244981189. 1
43244981190. 2
43244981191. 3
43244981192. 4

Question Number : 24 Question Id : 43244920674 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘सस्वरवाचनं’ क्रियते –

- (1) गद्यशिक्षणे
- (2) पद्यशिक्षणे
- (3) व्याकरणशिक्षणे
- (4) संवादशिक्षणे

Options :

43244981193. 1
43244981194. 2
43244981195. 3
43244981196. 4

Question Number : 25 Question Id : 43244920675 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

काव्यगोष्ठी अधोलिखितेषु कया सह सम्बद्धा ?

- (1) पाठ्यसहगामिक्रियया
- (2) पाठ्यगामिक्रियया
- (3) मूल्यांकनक्रियया
- (4) शिक्षणक्रियया

Options :

43244981197. 1
43244981198. 2
43244981199. 3
43244981200. 4

Question Number : 26 Question Id : 43244920676 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

पाठ्योजनायाम् अभिनयस्य सोपानं दीयते –

- (1) व्याकरणयोजनायाम्
- (2) गद्ययोजनायाम्
- (3) कथायोजनायाम्
- (4) नाट्ययोजनायाम्

Options :

43244981201. 1
43244981202. 2
43244981203. 3
43244981204. 4

Question Number : 27 Question Id : 43244920677 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

संग्रन्थनोपागमः प्रयुज्यते –

- (1) पुस्तकनिर्माणे
- (2) निबंधलेखने
- (3) अनुवादशिक्षणे
- (4) पाठयोजनानिर्माणे

Options :

43244981205. 1
43244981206. 2
43244981207. 3
43244981208. 4

Question Number : 28 Question Id : 43244920678 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रथम संस्कृतायोगस्य अध्यक्षः कः ?

- (1) सुनीतिकुमारचटर्जीवर्यः
- (2) आर.के. मुखर्जीवर्यः
- (3) कुटुम्बशास्त्रीवर्यः
- (4) सत्यव्रतशास्त्रीवर्यः

Options :

43244981209. 1
43244981210. 2
43244981211. 3
43244981212. 4

Question Number : 29 Question Id : 43244920679 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

‘रचनात्मकोपागमः’ भवति _____ ।

- (1) पाठ्यक्रमकेन्द्रितः
- (2) छात्रकेन्द्रितः
- (3) शिक्षककेन्द्रितः
- (4) शिक्षणकेन्द्रितः

Options :

43244981213. 1
43244981214. 2
43244981215. 3
43244981216. 4

Question Number : 30 Question Id : 43244920680 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्राथमिकस्तरे पद्यशिक्षणस्य मुख्योद्देश्यम् अस्ति –

- (1) सौन्दर्यबोधः
- (2) अर्थबोधः
- (3) विचारबोधः
- (4) सूत्रबोधः

Options :

43244981217. 1
43244981218. 2
43244981219. 3
43244981220. 4

Question Number : 31 Question Id : 43244920681 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : संस्कृतशिक्षणम् आवश्यकम् अस्ति ।

कारणम् (R) : येन भारतीयमूल्यावबोधः जायते ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981221. 1
43244981222. 2
43244981223. 3
43244981224. 4

Question Number : 32 Question Id : 43244920682 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण।

अभिकथनम् (A) : शिक्षणाधिगमे पाठयोजनानिर्माणं शिक्षकेभ्यः अपेक्षितं वर्तते।

कारणम् (R) : पाठयोजनया शिक्षणे अवरोधो जायते।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम्।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम्।

Options :

43244981225. 1

43244981226. 2

43244981227. 3

43244981228. 4

Question Number : 33 Question Id : 43244920683 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण।

अभिकथनम् (A) : भाषासाहित्यशिक्षणाय पाठ्यपुस्तकम् अनिवार्यम् अस्ति।

कारणम् (R) : व्याकरणशिक्षणाय शिक्षकेभ्यः कक्षायां पुस्तकमनिर्वायं नास्ति।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम्।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम्।

Options :

43244981229. 1

43244981230. 2

43244981231. 3

43244981232. 4

Question Number : 34 Question Id : 43244920684 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण।

अभिकथनम् (A) : माणवकं पन्थानं पृच्छति।

कारणम् (R) : अपादानादिविशेषैरविवक्षितं कारकं कर्मसंज्ञं स्यात्।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम्।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम्।

Options :

43244981233. 1
43244981234. 2
43244981235. 3
43244981236. 4

Question Number : 35 Question Id : 43244920685 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : अतिनिद्रम्-निद्रा सम्प्रति न युज्यत इति ।

कारणम् (R) : अदन्तादव्ययीभावात्तृतीयासप्तम्योर्बहुलम् अम्भावः स्यात् ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
(2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
(3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
(4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981237. 1
43244981238. 2
43244981239. 3
43244981240. 4

Question Number : 36 Question Id : 43244920686 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : विप्राय गां ददाति ।

कारणम् (R) : नमः-स्वस्ति-स्वाहा-स्वधाऽलं-वषड्योगाच्च ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
(2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
(3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
(4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981241. 1
43244981242. 2
43244981243. 3
43244981244. 4

Question Number : 37 Question Id : 43244920687 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : विकासः एका नैरन्तर्यप्रक्रिया भवति ।

कारणम् (R) : वृद्धिः एका निश्चितावधिप्रक्रिया भवति ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981245. 1

43244981246. 2

43244981247. 3

43244981248. 4

Question Number : 38 Question Id : 43244920688 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : अपराधिबालकेषु असहनशीलतायाः प्राधान्यं भवति ।

कारणम् (R) : अपराधिबालकाः दोषपूर्ण-पारिवारिकपर्यावरणस्य परिणामः एव ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981249. 1

43244981250. 2

43244981251. 3

43244981252. 4

Question Number : 39 Question Id : 43244920689 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधः कथनद्वयं प्रदत्तम् : एकम् अभिकथन (A) रूपेण लिखितं द्वितीयञ्च तस्य कारण (R) रूपेण ।

अभिकथनम् (A) : मनुष्य आजीवनम् अधिगच्छति ।

कारणम् (R) : अधिगमः एका अनवरतक्रिया अस्ति ।

उपर्युक्तकथनानामालोके अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु उचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने तथा च (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या वर्तते ।
- (2) (A) तथा (R) इत्युभे समीचीने परं (R) (A) इत्यस्य समुचिता व्याख्या न वर्तते ।
- (3) (A) इति समीचीनं परं (R) इति असमीचीनम् ।
- (4) (A) इति असमीचीनं परं (R) इति समीचीनम् ।

Options :

43244981253. 1
43244981254. 2
43244981255. 3
43244981256. 4

Question Number : 40 Question Id : 43244920690 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

बालेषु भाषाविकासस्य क्रमः भवति –

- A. एकशब्दीयावस्था
B. सरलवाक्यावस्था
C. मिश्रितवाक्यावस्था
D. जन्मरोदनावस्था
E. अस्पष्टध्वन्यभिव्यक्त्यवस्था (बैबलिंग स्टेज)

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) A, C, B, D, E
(2) D, E, B, C, A
(3) D, E, A, B, C
(4) C, E, B, D, A

Options :

43244981257. 1
43244981258. 2
43244981259. 3
43244981260. 4

Question Number : 41 Question Id : 43244920691 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधस्तनानां जन्मवर्षानुरूपं क्रमनिर्धारणं कुरुत –

- A. विल्हेमवुण्टमहोदयः
B. आल्फ्रेडबिनेमहोदयः
C. कैटेलमहोदयः
D. फ्रांसीसगाल्टनमहोदयः
E. थॉर्नडाइकमहोदयः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) D, C, B, A, E
(2) A, C, E, B, D
(3) D, A, B, C, E
(4) E, C, B, D, A

Options :

43244981261. 1
43244981262. 2
43244981263. 3

Question Number : 42 Question Id : 43244920692 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अवस्थाक्रमाणाम् आरोहक्रमं प्रदर्शयत -

- A. वृद्धावस्था
- B. बाल्यावस्था
- C. शैशवावस्था
- D. किशोरावस्था
- E. प्रौढ़ावस्था

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) B, D, C, A, E
- (2) B, D, A, C, E
- (3) C, A, D, E, B
- (4) C, B, D, E, A

Options :

- 43244981265. 1
- 43244981266. 2
- 43244981267. 3
- 43244981268. 4

Question Number : 43 Question Id : 43244920693 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

रोजर्समहोदयस्य प्रायोगिक-अधिगमस्य समुचितक्रमं चिनुत -

- A. स्वमूल्यांकनम् (सेल्फ इवैल्यूशन)
- B. स्वयमुद्यतता (सेल्फ इनिशिएट)
- C. वैयक्तिकसंलग्नता (पर्शनल इन्वोल्वमेंट)
- D. प्रजातांत्रिकरूपेण बंटनम् (शेयरिंग फिलिंग एण्ड थॉट्स इन डेमोक्रेटिक वे)
- E. बौद्धिकं भावात्मकं च संतुलनम् (इन्टीलेकच्वल एण्ड इमोशनल वैलेंस)

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) C, B, A, E, D
- (2) D, E, A, C, B
- (3) B, A, D, C, E
- (4) C, B, E, A, D

Options :

- 43244981269. 1
- 43244981270. 2
- 43244981271. 3
- 43244981272. 4

Question Number : 44 Question Id : 43244920694 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

सूत्राणां समुचितक्रमं निर्धारयन्तु।

- A. एओङ्
- B. हल्
- C. अङ्उण्
- D. ऋलृक्
- E. ऐऔच्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) C, A, D, B, E
- (2) C, D, A, E, B
- (3) E, A, C, D, B
- (4) B, A, C, D, E

Options :

- 43244981273. 1
- 43244981274. 2
- 43244981275. 3
- 43244981276. 4

Question Number : 45 Question Id : 43244920695 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधिगमदृष्ट्या भाषाकौशलानां क्रमः भवति -

- A. लेखनम्
- B. पठनम्
- C. श्रवणम्
- D. वाचनम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) C, D, B, A
- (2) D, C, B, A
- (3) A, B, C, D
- (4) C, B, A, D

Options :

- 43244981277. 1
- 43244981278. 2
- 43244981279. 3
- 43244981280. 4

Question Number : 46 Question Id : 43244920696 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

विभक्ति-अनुगुणं क्रमं निर्धारयन्तु -

- A. लतया, लताभ्याम्, लताभिः
- B. रमा, रमे, रमाः
- C. चटकायै, चटकाभ्याम्, चटकाभ्यः
- D. सीतायां, सीतयोः सीतासु
- E. रेखायाः, रेखाभ्याम्, रेखाभ्यः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A, D, C, B, E
- (2) A, C, D, E, B
- (3) B, D, E, C, A
- (4) B, A, C, E, D

Options :

- 43244981281. 1
- 43244981282. 2
- 43244981283. 3
- 43244981284. 4

Question Number : 47 Question Id : 43244920697 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

'लादेशानां क्रमः निर्धारणीयः' -

- A. थस्
- B. सिप्
- C. झि
- D. तस्
- E. तिप्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A, C, D, E, B
- (2) B, C, D, E, A
- (3) E, D, C, B, A
- (4) E, C, B, A, D

Options :

- 43244981285. 1
- 43244981286. 2
- 43244981287. 3
- 43244981288. 4

Question Number : 48 Question Id : 43244920698 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रदत्तानां क्रमं निर्धारयन्तु –

- A. डि, ओस्, सुप्
- B. अम्, औट्, शस्
- C. सु, औ, जस्
- D. टा, भ्याम्, भिस्
- E. डे, भ्याम्, भ्यस्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) C, B, D, E, A
- (2) C, D, B, A, E
- (3) C, A, E, D, B
- (4) C, A, E, B, D

Options :

- 43244981289. 1
- 43244981290. 2
- 43244981291. 3
- 43244981292. 4

Question Number : 49 Question Id : 43244920699 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

हरबर्तीयपद्यपाठयोजनायाः सोपानानां क्रमं निर्धारयत –

- A. गृहकार्यम्
- B. कक्षाकार्यम्
- C. आदर्शपाठः
- D. अनुपाठः
- E. अन्वयः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) D, C, B, E, A
- (2) C, D, E, B, A
- (3) A, B, C, D, E
- (4) E, D, B, C, A

Options :

- 43244981293. 1
- 43244981294. 2
- 43244981295. 3
- 43244981296. 4

Question Number : 50 Question Id : 43244920700 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधोलिखितानाम् आयोगानां कालानुगुणं क्रमं निर्धारयन्तु -

- A. ज्ञान-आयोगः
- B. कोठारी-आयोगः
- C. राधाकृष्णन्-आयोगः
- D. मुदालियर-आयोगः
- E. संस्कृताऽयोगः-I

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) D, C, B, E, A
- (2) A, C, B, E, D
- (3) C, D, B, E, A
- (4) C, D, E, B, A

Options :

- 43244981297. 1
- 43244981298. 2
- 43244981299. 3
- 43244981300. 4

Question Number : 51 Question Id : 43244920701 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

सूक्ष्मशिक्षणचक्रस्य सोपानानां क्रमं निर्धारयत -

- A. पुनः शिक्षणम्
- B. पुनः योजनानिर्माणम्
- C. योजनानिर्माणम्
- D. शिक्षणम्
- E. प्रतिपुष्टिः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A, B, C, E, D
- (2) C, D, E, B, A
- (3) A, C, D, B, E
- (4) E, C, D, B, A

Options :

- 43244981301. 1
- 43244981302. 2
- 43244981303. 3
- 43244981304. 4

Question Number : 52 Question Id : 43244920702 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

भाषाकौशलानि सन्ति -

- A. श्रवणम्
- B. लेखनम्
- C. अध्ययनम्
- D. पाठनम्
- E. वाचनम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् A, B, E
- (2) केवलम् C, D, E
- (3) केवलम् B, D, E
- (4) केवलम् A, C, D

Options :

- 43244981305. 1
- 43244981306. 2
- 43244981307. 3
- 43244981308. 4

Question Number : 53 Question Id : 43244920703 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधोलिखितेषु दृश्यश्रव्यसाधनानि सन्ति -

- A. रेखाचित्राणि
- B. दूरदर्शनम्
- C. चलचित्राणि
- D. ध्वनिपञ्चिका
- E. नाटकानि

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् A, D, E
- (2) केवलम् C, D, E
- (3) केवलम् A, C, D
- (4) केवलम् B, C, E

Options :

- 43244981309. 1
- 43244981310. 2
- 43244981311. 3
- 43244981312. 4

Question Number : 54 Question Id : 43244920704 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधोलिखितेषु नाटकानि सन्ति -

- A. रघुवंशम्
- B. अभिज्ञानशाकुन्तलम्
- C. उत्तररामचरितम्
- D. प्रतिमानाटकम्
- E. कादम्बरी

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् B, C, D
- (2) केवलम् A, D, E
- (3) केवलम् C, D, E
- (4) केवलम् A, B, C

Options :

- 43244981313. 1
- 43244981314. 2
- 43244981315. 3
- 43244981316. 4

Question Number : 55 Question Id : 43244920705 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अनुवादशिक्षणस्य विधयः सन्ति -

- A. मातृभाषाविधिः
- B. पुस्तकविधिः
- C. सूत्रविधिः
- D. उदाहरणविधिः
- E. द्विभाषियविधिः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् A, B, D
- (2) केवलम् A, C, D
- (3) केवलम् A, B, E
- (4) केवलम् C, D, E

Options :

- 43244981317. 1
- 43244981318. 2
- 43244981319. 3
- 43244981320. 4

Question Number : 56 Question Id : 43244920706 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

अधोलिखितेषु दृश् धातोः रूपाणि सन्ति –

- A. पश्यथः
- B. एधि
- C. द्रक्ष्यथः
- D. स्याः
- E. पश्येः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् A, B, C
- (2) केवलम् A, B, D
- (3) केवलम् A, B, E
- (4) केवलम् A, C, E

Options :

- 43244981321. 1
- 43244981322. 2
- 43244981323. 3
- 43244981324. 4

Question Number : 57 Question Id : 43244920707 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रदत्तेषु 'छ्व्' प्रत्याहारस्य वर्णाः सन्ति –

- A. ख्
- B. फ्
- C. छ्
- D. च्
- E. त्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् A, B, D
- (2) केवलम् C, D, E
- (3) केवलम् B, C, D
- (4) केवलम् A, B, E

Options :

- 43244981325. 1
- 43244981326. 2
- 43244981327. 3
- 43244981328. 4

Question Number : 58 Question Id : 43244920708 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

स्वरसन्धिविधायकसूत्राणि सन्ति –

- A. इको यणचि
- B. एङः पदान्तादति
- C. झलां जशोऽन्ते
- D. अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः
- E. एङि पररूपम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् B, C, D
- (2) केवलम् C, D, E
- (3) केवलम् A, C, D
- (4) केवलम् A, B, E

Options :

- 43244981329. 1
- 43244981330. 2
- 43244981331. 3
- 43244981332. 4

Question Number : 59 Question Id : 43244920709 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रदत्तेषु तद्धितान्ताः सन्ति –

- A. ग्लेयम्
- B. आदित्यः
- C. आश्वपतम्
- D. पचेलिमाः
- E. दैत्यः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् A, D, E
- (2) केवलम् B, C, E
- (3) केवलम् A, B, D
- (4) केवलम् A, C, D

Options :

- 43244981333. 1
- 43244981334. 2
- 43244981335. 3
- 43244981336. 4

Question Number : 60 Question Id : 43244920710 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

गाग्ने (Gagne's) महोदयस्य अधिगमस्य प्रकाराः सन्ति –

- A. सम्प्रत्ययाधिगमः
- B. अन्वेषणाधिगमः
- C. शब्दसाहचर्याधिगमः
- D. अर्थपूर्णाधिगमः
- E. अभिग्रहणाधिगमः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् A, C
- (2) केवलम् B, C
- (3) केवलम् B, D
- (4) केवलम् D, E

Options :

- 43244981337. 1
- 43244981338. 2
- 43244981339. 3
- 43244981340. 4

Question Number : 61 Question Id : 43244920711 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

प्रदत्तेषु दैहिकावश्यकताः काः ?

- A. क्षुधा
- B. सुरक्षायाः भावः
- C. सामाजिकमान्यताः
- D. पिपासा
- E. कामः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत –

- (1) केवलम् A, C, D
- (2) केवलम् C, D, E
- (3) केवलम् A, B, E
- (4) केवलम् A, D, E

Options :

- 43244981341. 1
- 43244981342. 2
- 43244981343. 3
- 43244981344. 4

Question Number : 62 Question Id : 43244920712 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

केन्द्रीयप्रवृत्तेः मापनानि कानि ?

- A. मानकविचलनम्
- B. बहुलांकमानम्
- C. सह-सम्बन्धः
- D. मध्यांकमानम्
- E. प्रतिशतांकमानम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् A, D
- (2) केवलम् A, B
- (3) केवलम् B, D
- (4) केवलम् C, E

Options :

- 43244981345. 1
- 43244981346. 2
- 43244981347. 3
- 43244981348. 4

Question Number : 63 Question Id : 43244920713 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

सिग्मनफ्रॉयडमहोदयस्य व्यक्तित्वविषयकतत्त्वानि सन्ति -

- A. स्वयम्
- B. इदम्
- C. अहम्
- D. कोहम्
- E. परोऽहम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) केवलम् A, B, C
- (2) केवलम् B, C, E
- (3) केवलम् A, C, D
- (4) केवलम् A, B, E

Options :

- 43244981349. 1
- 43244981350. 2
- 43244981351. 3
- 43244981352. 4

Question Number : 64 Question Id : 43244920714 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. पावलवमहोदयः
B. थॉर्नडाइकमहोदयः
C. स्किनरमहोदयः
D. कोहलरमहोदयः

सूची - II

- I. अनुकूलनसिद्धान्तः
II. अन्तर्दृष्टिसिद्धान्तः
III. क्रियाप्रसूतसिद्धान्तः
IV. प्रयत्न-त्रुटिसिद्धान्तः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-I, B-III, C-IV, D-II
(2) A-I, B-III, C-II, D-IV
(3) A-I, B-IV, C-III, D-II
(4) A-III, B-II, C-I, D-IV

Options :

43244981353. 1
43244981354. 2
43244981355. 3
43244981356. 4

Question Number : 65 Question Id : 43244920715 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. प्रकारोपागमः
B. शीलगुणोपागमः
C. मनोविश्लेषणोपागमः
D. मानवीयोपागमः

सूची - II

- I. ऑलपोर्टमहोदयः
II. रोजरमहोदयः
III. शेल्डनमहोदयः
IV. फ्रायडमहोदयः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-I, B-II, C-III, D-IV
(2) A-IV, B-II, C-I, D-III
(3) A-III, B-I, C-IV, D-II
(4) A-III, B-II, C-IV, D-I

Options :

43244981357. 1
43244981358. 2
43244981359. 3
43244981360. 4

Question Number : 66 Question Id : 43244920716 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

A. गेस्टाल्टवादः	I. टिचेनर
B. व्यवहारवादः	II. एंजिल
C. प्रकार्यवादः	III. कोफका
D. संरचनावादः	IV. वाटसन

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-III, B-IV, C-II, D-I
- (2) A-II, B-III, C-I, D-IV
- (3) A-IV, B-I, C-II, D-III
- (4) A-I, B-II, C-III, D-IV

Options :

43244981361. 1
43244981362. 2
43244981363. 3
43244981364. 4

Question Number : 67 Question Id : 43244920717 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

(विकासक्रमः)

(सम्प्रत्ययः)

A. प्रथमचरणे	I. चेतनायाः विज्ञानम्
B. द्वितीयचरणे	II. व्यवहारस्य विज्ञानम्
C. तृतीयचरणे	III. आत्मनः विज्ञानम्
D. चतुर्थचरणे	IV. मनसः विज्ञानम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-I, B-II, C-III, D-IV
- (2) A-IV, B-III, C-I, D-II
- (3) A-III, B-IV, C-I, D-II
- (4) A-III, B-IV, C-II, D-I

Options :

43244981365. 1
43244981366. 2
43244981367. 3
43244981368. 4

Question Number : 68 Question Id : 43244920718 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. शलाकापरीक्षा
- B. श्लोकान्त्याक्षरी
- C. समस्यापूर्तिः
- D. संगणकाधारितपरीक्षा

सूची - II

- I. ऑनलाइनमूल्यांकनविधिः
- II. पद्यनिर्माणपरीक्षा
- III. स्मरणपरीक्षा
- IV. प्राचीनमूल्यांकनविधिः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-III, B-II, C-I, D-IV
- (2) A-IV, B-III, C-II, D-I
- (3) A-IV, B-I, C-III, D-II
- (4) A-II, B-III, C-IV, D-I

Options :

- 43244981369. 1
- 43244981370. 2
- 43244981371. 3
- 43244981372. 4

Question Number : 69 Question Id : 43244920719 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. भावविश्लेषणम्
- B. विचारविश्लेषणम्
- C. उदाहरणानां विश्लेषणम्
- D. पाठाभिनयः

सूची - II

- I. नाटकशिक्षणे
- II. व्याकरणशिक्षणे
- III. गद्यशिक्षणे
- IV. पद्यशिक्षणे

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-II, B-III, C-IV, D-I
- (2) A-III, B-II, C-I, D-IV
- (3) A-IV, B-III, C-II, D-I
- (4) A-I, B-II, C-III, D-IV

Options :

- 43244981373. 1
- 43244981374. 2
- 43244981375. 3
- 43244981376. 4

Question Number : 70 Question Id : 43244920720 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

A. शारिपुत्रप्रकरणम्	I. भासः
B. कर्णभारः	II. अश्वघोषः
C. मृच्छकटिकम्	III. भट्टनारायणः
D. वेणीसंहारम्	IV. शूद्रकः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-I, B-II, C-III, D-IV
- (2) A-II, B-I, C-IV, D-III
- (3) A-I, B-III, C-II, D-IV
- (4) A-II, B-III, C-IV, D-I

Options :

43244981377. 1
43244981378. 2
43244981379. 3
43244981380. 4

Question Number : 71 Question Id : 43244920721 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

A. प्रस्तावना	I. आदौ उदाहरणम्
B. प्रयोगः	II. मातृभाषा
C. अनुवादविधिः	III. पाठोन्मुखीकरणम्
D. आगमनविधिः	IV. अभ्यासकार्यम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-III, B-II, C-I, D-IV
- (2) A-I, B-II, C-IV, D-III
- (3) A-I, B-II, C-III, D-IV
- (4) A-III, B-IV, C-II, D-I

Options :

43244981381. 1
43244981382. 2
43244981383. 3
43244981384. 4

Question Number : 72 Question Id : 43244920722 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

A. लभमानः	I. शतृ
B. मूषिका	II. डीप्
C. दण्डिनी	III. टाप्
D. पठत्	IV. शानच्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-IV, B-III, C-II, D-I
- (2) A-IV, B-I, C-II, D-III
- (3) A-III, B-IV, C-II, D-I
- (4) A-I, B-IV, C-III, D-II

Options :

43244981385. 1
43244981386. 2
43244981387. 3
43244981388. 4

Question Number : 73 Question Id : 43244920723 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

सूची - II

A. लिखितः	I. णिच्
B. ज्ञापयति	II. अनीयर्
C. दानीयम्	III. क्तः
D. पेयः	IV. यत्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-II, B-I, C-III, D-IV
- (2) A-I, B-IV, C-III, D-II
- (3) A-III, B-I, C-II, D-IV
- (4) A-II, B-IV, C-III, D-I

Options :

43244981389. 1
43244981390. 2
43244981391. 3
43244981392. 4

Question Number : 74 Question Id : 43244920724 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. निर्जनम्
- B. पञ्चपात्रम्
- C. पीताम्बरः
- D. भूतबलिः

सूची - II

- I. तत्पुरुषसमासः
- II. अव्ययीभावसमासः
- III. द्विगुसमासः
- IV. बहुव्रीहिसमासः

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-III, B-IV, C-I, D-II
- (2) A-II, B-IV, C-I, D-III
- (3) A-II, B-I, C-IV, D-III
- (4) A-II, B-III, C-IV, D-I

Options :

- 43244981393. 1
- 43244981394. 2
- 43244981395. 3
- 43244981396. 4

Question Number : 75 Question Id : 43244920725 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No Single Line Question Option : No Option Orientation : Vertical

परस्परं सूचीद्वयं मेलयत ।

सूची - I

- A. वृक्षात् पत्रं पतति
- B. बालकः सिंहात् बिभेति
- C. महिला मार्जारं दुग्धात् वारयति
- D. सः शैत्यात् पराजयते

सूची - II

- I. भीत्रार्थानां भयहेतुः
- II. वारणार्थानामीप्सितः
- III. पराजेरसोढः
- IV. ध्रुवमपायेऽपादानाम्

अधः प्रदत्तेषु विकल्पेषु समुचितम् उत्तरं चिनुत -

- (1) A-I, B-IV, C-III, D-II
- (2) A-IV, B-I, C-II, D-III
- (3) A-III, B-I, C-IV, D-II
- (4) A-II, B-IV, C-III, D-I

Options :

- 43244981397. 1
- 43244981398. 2
- 43244981399. 3
- 43244981400. 4